

Rijvaardigheid bij de ziekte van Huntington

Rijvaardigheid motor voertuigen

Rijvaardigheid

Iedereen die praktijk(rij)examen doet bij het Centraal Bureau Rijvaardigheid (CBR) moet over een Verklaring van geschiktheid beschikken. Dat betekent dat u op dat moment geschikt bent om een motor voertuig te besturen. Bij wijzigingen in de gezondheidstoestand hebben patiënten de morele verplichting om gezondheidsproblemen te melden aan het CBR.

Mag u met motorvoertuigen rijden als u de ziekte van Huntington heeft?

Als u de ziekte van Huntington heeft geërfd, wil dit niet betekenen dat u ook ziek bent. Mensen die door middel van erfelijkheidsonderzoek weten dat zij de ziekte gaan krijgen, maar nog niet ziek zijn, noemen we premanifest. Als u tot die categorie behoort, gelden er voor u geen beperkingen in het besturen van een motorvoertuig.

Er komt echter een tijd dat de ziekteverschijnselen zich wel gaan uiten. Dit noemen we de manifeste fase van de ziekte. Veranderingen in uw gedrag, achteruitgang van het geheugen en ongecontroleerde bewegingen kunnen ervoor zorgen dat u niet meer goed in staat bent om snel te reageren in het verkeer of het overzicht verliest.

Groep 1 rijbewijs

Onder groep 1 vallen rijbewijs categorieën A1, A2, A, B, B+ E en T. Als u het vermoeden heeft dat er bij u door de ziekte van Huntington lichamelijke of geestelijke problemen zijn die het besturen van een motorvoertuig beïnvloeden, bespreek dit dan met uw behandelend arts. U kunt bijvoorbeeld samen met uw behandelend arts voor kiezen om uitgebreid te kijken naar het geheugen door middel van een neuropsychologisch onderzoek. Dit geeft een beter inzicht in uw geheugen en op basis hiervan kan u samen met uw arts beslissen om een rijbewijskeuring aan te vragen.

Groep 2 rijbewijs

Onder groep 2 vallen categorieën C, C1, CE, C1E, D, D1, DE en D1E. Mensen met de ziekte van Huntington (dus manifest!) mogen niet rijden met een aanhanger (CE/DE), vrachtwagen (C) of bus (D). Het rijbewijs is alleen geldig voor privégebruik. Dit betekent dat u bijvoorbeeld niet mag rijden als beroepschauffeur. Voorbeelden hiervan zijn taxichauffeur, rijinstructeur, bezorger, buschauffeur of vrachtwagenchauffeur. Alleen als er geen lichamelijke en geestelijke functiestoornissen zijn die het rijden kunnen beïnvloeden, kunnen zij geschikt worden verklaard voor een termijn van maximaal drie jaar.

Beoordeling rijgeschiktheid door het CBR

Om uw rijgeschiktheid te kunnen beoordelen, stelt het CBR u een aantal vragen over uw gezondheid in een gezondheidsverklaring. Deze is beschikbaar bij rij scholen, gemeenten en het CBR (<https://www.cbr.nl/nl/rijbewijs-houden/nl/gezondheidsverklaring.htm>). Daarin geeft u aan dat u een aandoening heeft van de hersenen of zenuwstelsel. Ook kan u invullen dat er een vorm van dementie is vastgesteld. Ook als u alleen geheugenproblemen heeft, beantwoordt u deze vraag met 'ja'.

Op basis van deze eigen verklaring bekijkt het CBR of u wel of niet rijgeschikt bent. Soms moet een arts aanvullende informatie geven op het formulier. U kunt zelf bepalen welke arts u bezoekt. Bij bepaalde gezondheidsproblemen of beperkingen is een rapport nodig van een

medisch specialist. Uiteindelijk bepaalt het CBR of u rijgeschikt bent en niet de keurend specialist.

Op basis van uw gezondheidsverklaring wordt bepaald of een rijtest noodzakelijk is. Een rijtest wordt afgenomen door een deskundige op het gebied van de praktische geschiktheid van het CBR. Het CBR heeft voor de rijtest een uitvoerig protocol. Vaak is er echter een lange wachttijd bij het CBR, bespreek daarom tijdig met uw arts wanneer u uw rijbewijs opnieuw wilt aanvragen. U kunt uiteraard ook besluiten om de auto laten staan als u zich niet meer veilig in het verkeer voelt of op basis van een geheugentest blijkt dat u volgens de huidige richtlijnen van het CBR niet meer rijgeschikt bent.

Kosten

De kosten van de (her)keuring en het specialistisch onderzoek worden niet vergoed door de ziektekostenverzekeraar en moeten door uzelf betaald worden.

Wanneer mag u niet meer auto rijden?

In sommige gevallen hebben de geheugenproblemen die door de ziekte van Huntington zijn ontstaan te veel negatieve invloed op het rijden. Het is dan niet verstandig meer om de weg op te gaan. Dit is in ieder geval zo als iemand een Clinical Dementia Rating (CDR)-score van 2 of hoger heeft. Volgens de wet mag u dan niet meer rijden. Uw rijbewijs wordt ongeldig en u kan geen rijbewijs meer aanvragen.

Advies voor partner, familie en/of zorgverleners

Bij patiënten met de ziekte van Huntington is het vaak zo dat zij zelf niet zien dat er geheugenproblemen zijn. Het kan zijn dat u zich zorgen maakt over de rijvaardigheid of er onveilige situaties in het verkeer ontstaan. U kunt eventueel samen een zelfscan invullen (https://www.test-it-online.com/test-maken/index.php?nulmID=6597&access_code=cBRU) Ook kunt u de behandelend specialist of de huisarts betrekken. Soms komt u er ook samen met de arts niet uit. Dan kunt u aan het CBR doorgeven dat u zich zorgen maakt (<https://www.cbr.nl/nl/rijbewijs-houden/nl/hoe-kan-ik-rijden-met/ik-heb-zorgen-over-de-rijgeschiktheid-van-iemand-anders.htm>). Om de melding te doen, heeft u een verklaring van een arts of meerdere familieleden nodig.

Geldigheidsduur rijgeschiktheid

Als u door het CBR rijgeschikt wordt bevonden, krijgt u een rijbewijs met een beperkte geldigheidsduur. U heeft namelijk een aandoening die met de tijd toename van ziekteverschijnselen geeft. Uw rijgeschiktheid moet dus om de zoveel tijd opnieuw bepaald worden (maximaal om de 5 jaar).

Contact

Hebt u na het lezen van deze informatie nog vragen neem dan contact met ons op:

Daisy Ramakers
Coördinator Huntington

Secretariaat neurologie
Email
Twitter
Facebook

043-387 7676
expertisecentrumhuntington@mumc.nl
@Expertisecentr4
Huntington MUMC

Websites

- <https://hersenenzenuwcentrum.mumc.nl/aandoeningen/huntington/huntington>
- <https://www.cbr.nl/>
- <http://www.veiligachterhetstuur.nl/>
- www.gezondidee.mumc.nl

Odin: / uitgave: april 2020

Bezoekadres
P. Debyelaan 25
6229 HX Maastricht

Postadres
Postbus 5800
6202 AZ Maastricht

Algemeen telefoonnummer
043-387 65 43
www.mumc.nl